

תערוכה
גליה ירב

לעלות ולרדת מהצלב

אורן אליאב, המציג בתערוכתו החדשה ציורים שכל אחד מהם מתאר רכיב אחר בכנסייה, מפרק לא רק את בית התפילה אלא גם את המבט של הצופים

"Stained Glass", 2012, ציילומים: אלנו פויג

מוצגים כמקטעים מחוסרי הקשר ומיקוד (תקופתי, ארדיכלי), ובלא נאמנות למקורות (הגיאוגרפיים כמו הצילומיים), הם מעין פטה מורגנות מהנבחות.

הציורים נגזר אפילו ציד הצ' לב, שאותו מכנה אליאב "הפריה פיגורציה של הנריד המורדני", המאפשר פריסקטיבה והתמצאות במרחב, נטיעת הרגליים בקרקע, ביסוס מרחק ואומדן. נשאר עקרון הספקטל הציורי, המגיע לרמות קליידוסקופיות מבריקות ות-זיתיות במקצת הציורים, לקימור

לרוב הנוצרי או להבדיל האימי פרסיוניסטי נוסח ארוארד מונה, אליאב אינו מספק קתרזיס או קפיי צת אמונה. במקומם מתפרק היקום המצויר למרכיביו בתודעתו ומול עיני הצופה המוקסם. אף שהחוששים להישאר בלתי מסופק.

זו לא תערוכה היסטוריוציסטית המשעינה את כובד משקלה על ידע מעמיק ומפורט בתולדות האמנות, כזו המעירה הערה מאוחרת עליוהם או מתפקדת כמתווה לציידים כבי סייטיים. "אני לא מתכחש לנוכחות

ומשתאה, ונחסם על ידי מערכת איריאולוגית-אסתטית בכל כיוון - מלמעלה זורחות אליו קרני אור צבעוניות כמנסרה אלוהית, מל-מטה נפרשים מעשי תשבץ, מכל הצדדים מסופרות עלילות וממול ממגנטת את המבט מערכת היד סים הכלתי-אפשרית וההכרחית עם הצלוב. גם בתערוכה יש אווירה כזו של עלייה לרגל, אלא שכמקום איקונוגרפיה מלומדת, היא מציעה את חקר המניפולציות על המבט.

"אני משתמש ברימיים הרתיים כי הם חלק בלתי נפרד מתולדות הציור", אומר אליאב. "ההורדה מהצלב, למשל, היא לא רק סיפור דתי אלא גם עניין של ייצור קואורדינטות. הנצרות היא תופעת לוחאי בלתי נמנעת לעבודת הצייה הן ארוגות זו בזו. בעצם, אפילו הציור המודרניסטי יכול להיקרא כריאקציה לציור הדתי. תנחת התפילה העששויות בקתדרלות היא הרמת הסמארטפון".

כמבט מקרוב בציורים, מתפי רק הרימוי המובחן. הוא מתמוסס לכתמים מופשטים גסים, לשברים ונזילות, למתזי צבע לבן המייצג סנוורי תאורה, מצוירת גם היא, תומכת באשליית העומק של הצייה במקצת הציורים ההתקרבות נהפי כת למשחק אופיאטי, הרשתית

מתוך התערוכה. "Floor", 2012

אורן אליאב בנה קתדרלה. כלומה, פירק אותה. תערוכתו בגלריה כרוורמן מציגה שבעה ציורים גדולים, כל אחד מהם מתאר רכיב ארדיכי לי ועיצובי אחר בכנסייה. רצפה, תקרה, שני ויטראז'ים אורכיים ושלוש גרסאות של הורדה מהצלב, שתיים מהן על בסיס ציורים ואחת על בסיס תכליט. כל הציורים רווי צבע מקצה לקצה, מועצמי מבט, מופרזים, מלודרמי טיים, מפורטים להרהים בה במיר זה שהם גושיים, מלבני צבע רשן. הרצפה מעוטרת בעיגולים ובאורנמנטיקה גיאומטרית ומי עוקלת רמות שישי. היא מצוירת בפורמט אורכי גדול, מתארת שדרה מרכזית רחבה המוליכה לאפסיס, מצוירת מנקודת המבט של הכניסה אך נרמה שצופים בה מלמעלה. תקרת חדר המי פות הכיפתית בוותיקן מצוירת בפרטרות מהמם, קשה לתפרי שה, מתיש, ושוכבת על צדה, כך שהיא נראית כמו קיר קעור, אזור במערה. צריך להרכיב את הראש ימינה כדי לסדר בעבור העין את המנהרה-התקרה הואת.

אחד משני הויטראז'ים הידרי קים, הוודרים כמעט, מצויר הפוך על ראשו, כך שחיון בניית האור

דרכו (הארז המזויף, המצויד בשמן על כד, המשוחזר מצילום) אינו תקנה. התודות מהצלם מצוירות בעיות אנמורפוזי כך שאולי הן העלאת לצלב.

שיבוש הכיוונים מתרחש גם בק"ט מצויר מ-1605 של אמן הכארוק גואירו רני, המתאר את צליבת פטי רוס שנתלה מרגליו, הפוך. אליאב הופך את הצויר על צירו, משנה את הכוריאוגרפיה כך שהדמויות שוכבות צמודות, לפתחת זו בזו. הצויר של תבליט קטן כוונציה, המתאר גם הוא הורדה מהצלב, צולם בכריעת כרך. זווית הצילום הפכה את הדמוי שנוצר לפיו לני סוג, תלת־ממדי באופן מוזר, מצוי בין הקצרה לשיירות־מבט שטוחה. התוצאה המרהיבה והמפוארת היא

בפידוש כנסייתית, משרדת סרדי גורל, הרה, מאמץ בשכנוע הצויר פה, בהכללתו בהיכל. העושר נבנה ממשחקי צבע ותאורה קיצוניים, עתירי נצנוצים וסטנדרים, המגיעים כמעט לקצה הראייה, עד לשיבוש והשיבוש הזה הוא הצויר שעליו נש"ען המהלך הצוירי של אליאב.

מקטעי האדריכלות כמעט רדי מים לכנסייה שהיונו בה, מוכיחים המון אתרי תיירות; אבל רובם מס"רבים להיות מזהים לגמרי, נשא"רים כפרגט שעל קצה הלשו, מנוע מהצופה המבקש אחיזה. כך נשמרת הזרות המסוימת, הרדי שה לכל ארוטיקה, למבט החומה, לפטישיזציה של תולדות האמנות, הנהפכות לתיירות הנהפכת למזכ"רות, ההליך מבוסס על חצי אמנויה,

זו לא תערוכה היסטוריסטית המשעינה את כובד משקלה על ידע מעמיק ומפורט בתולדות האמנות

על עמקום הרעת לטובת ההטבעה החושית. המבט התיירותי הוא בפ"י רוש נוסחת הבסיס שאליאב מבקש להתעלל בה. על תחושת הרד"היו הזאת הוא סומך ואותה הוא מבקש להסיט. לכאורה הוא משחזר בצוירו את סוג המבט שקתרדלה תוב"עת, המבט שהוא בה בעת מוקסס

והידע התרבותי מתעתעים זה בזה. זו לא תערוכה הנשענת לגמ"רי על מלאכת התרגום המדוימלי. אליאב מצלם את האתרים המ"צוירים או משיג תצלומים קיימים שלהם; את המניפולציות הוא מב"צע הן על גבי הצילום והן בפער לת הצויר, כך שההמרה ממרום למרום אינסטרומנטלית בלבנה. אם ככה, התערוכה נשענת על כו"י נרגות תרגומית מסוימת, בעזות קני המורה, זוויות ההתבוננות, הקואורדינטות. "תרגום כאמצעי של שיבוש ולא דווקא כאמצעי של תיאור", כתבה על היסוד הזה ביצירתו חרדה שטיינלאוף. יש להפחית גם את המוטיב"ציה הרליגיוזית או התיאולוגית, שבכדור אינה לב העניין. בניגוד

של ההיסטוריה של הצויר בעבור"תי", אמר אליאב כשיחה עם לאה אביד שפורסמה בקטלוג תערוכת פרס רפפורט לאמן צעיר ז-2011, "אבל אני בהחלט לא היסטוריון של אמנות, ואני לא מנסה ליצור אמנות שמעירה הערה על מני"ןן מסוים. כל ניסיון לקרוא בשם ל"סגנון הצויר שלי יוביל להתי"פורדות ההגדרה. זה לא בארוק, זה לא רוקוקו, לא רומנטיקה ולא רני"מנס. דווקא משום שהדברים נראים היסטוריים אך בעצם הם לא, נוצר מרחב כיניים, לימבו בין עולמות". ללימבו הטרנס-היסטורי הזה היה מי שטרח לקרוא פוסטמודר"ניזם. צוירו של אליאב תואמים את רוב קווי המתאר של המושג. כשהם משוללי הפעימה ההיסטורית, אלא

רים כפופי גב באחרים. אלה ואלה מעוררי השתאות, מתגלים לעין הצופה כחיוון וירטואוזי, כהויה, ללא מערכת אמונית ממסגרת. כשהם כוללים מריחות של רדי"טוי בנוסח ריכסה, הסכתו לצדדים, קרימה ואחורה ועיוותיו החלקיים, צבעוניות בסיס חדה ורחגנית, משיכות נמסות וחולגות ברוק ויטראוי רעיל ורצפות מתרוממות ומתקרבות לגוף - הם יוצרים הב"לחת הוותיות של טריפים.

און אליאב: "Call and Response". גלריה ברוורמן, השרון 12 חל אביב. שעות הפתיחה: שלישי עד חמישי 11:00-19:00, שישי שבת 11:00-14:00. טע 8.2

"דה נירו ורומא בסגנון וודי אלן, מה עוד צריך לבקש" - urban cinefile

מוניקה בלוצ'י רוברט דה נירו

המדריך לאהבה

סרט של ג'ובאני ורונסי

עכשיו בסינמה סיטי גלילות • סינמה סיטי ראשל"צ • תיאטרון ירושלים • וברחבי הארץ